

اسهال در کودکان

اسهال یکی از شایع ترین نشانه های بیماری در شیر خواران و کودکان است و یکی از علل مهم بیماری و مرگ و میر در شیر خواران و کودکان محسوب می شود .

عوامل ایجاد کننده ی اسهال:

تغذیه: یکی از علت های اسهال در شیر خواران دوری از شیر مادر و استفاده از بطری برای تغذیه ی کودک است که احتمال ابتلا به اسهال را 30 برابر بیشتر می کند . ترکیبات نامناسب شیر یا شیوه تغذیه ممکن است به شروع اسهال کمک کند . تغذیه بیش از حد ، مصرف غذای جدید یا نامتعادل می تواند سبب اسهال شود.

عفونت سیستم گوارشی : این عفونت ها بوسیله دست یا غذای آلوده و نوشیدن آب ناسالم منشأ عفونت های سالمونلایی خانه را فراهم می کند به این دلیل به کودکان باید آموزش داد که پس از دست زدن به این نوع پرندگان حتما دست های خود را بشویند.

عفونت های غیر گو ارشی : مثل عفونت

سیستم تنفسی ، ادراری یا عفونت گوش میانی

مصرف آنتی بیوتیک ها : اسهال ممکن است ناشی از مصرف آنتی بیوتیک باشد چون باکتری های طبیعی روده را تغییر می دهد . بسیاری از شیرخواران در هنگام دندان درآوردن دچار اسهال می شوند که بعضی از مادران آن را ناشی از دندان می دانند درحالیکه دلیل علمی برای این مطلب وجود ندارد و تنها علت به دهان بردن هر چیز از جانب کودک در این سن می باشد که می تواند به علت آلوده بودن باعث اسهال هم بشود.

علائم بیماری:

اسهال با آبکی بودن یا افزایش تعداد دفعات مدفوع نسبت به مدفوع طبیعی مشخص می شود. مدفوع در شیر خوارانی که از پستان مادر تغذیه می کنند ممکن است چند بار در روز باشد درحالیکه تغذیه با شیر خشک سبب می شود روزانه و یا دو روز یکبار اجابت مزاج داشته باشند پس دفعات اجابت مزاج با توجه به نوع تغذیه شیر خوار متفاوت است.

به دلیل اینکه در اسهال آب و مایعات بدن کاهش می یابد علائم کم آبی در کودک دیده می شود که شامل خشک بودن دهان و چشم ها ست، مورد بعدی گود رفتن چشم است که در صورت وجود این حالت نشان دهنده کم آبی شدید ، پوستی که با دست جمع می شود به راحتی به حالت اول باز نمی گردد که این هم نشان دهنده کم آبی بدن کودک است مهم ترین نکته در کودک مبتلا به اسهال وجود و حجم ادرار شدیداً کم شده می باشد که نشان دهنده ی کمبود شدید مایعات است و نیازمند درمان پزشکی و مراجعه به پزشک را دارد.

مراقبت و درمان:

مهم ترین نکته در درمان اسهال تامین مایعات و املاح بدن(که در اثر اسهال کاهش یافته است) می باشد. دفع زیاد مایعات از بدن کودک منجر به مرگ او می شود لذا به کودک اسهالی باید مایعات به مقدار زیاد خورانده شود. اولین و شاید مهم ترین دارو که استفاده بسیار راحتی دارد (اُ-آر-اس) می باشد.



دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بوشهر

اسهال در اطفال

کد: C/02



سایت آموزش به بیمار بیمارستان

ولې عصر(عج)

<http://www.bums.ac.ir/valiasr/fa/educatio>

بدهید که بعد از هر بار مدفوع آبیکی به کودک تجویز می شود:

کودک کمتر از 2 سال	1/4 تا 1/2 فنجان
کودک 3 تا 10 سال	1 تا 1/2 فنجان
کودک 10 سال به بالا	هر مقدار که میل دارد

در صورتی که اسهال بیش از 3 روز طول بکشد و یا هر یک از علائم زیر پیش بیاید بیمار را به نزدیکترین مرکز بهداشتی درمانی ببرید:

- ✎ عطش فراوان
- ✎ استفراغ شدید و مداوم
- ✎ تب بسیار بالا
- ✎ بی حالی شدید
- ✎ دفع بیش از حد اسهال آبیکی
- ✎ اسهال همراه با خون

نکته: برای جبران کم آبی بدن کودک مبتلا به اسهال باید مایعات زیر به مقدار زیاد خورانده شود.

کودکان زیر 6 ماه	شیر مادر + ORS
کودکان بالای 6 ماه	شیر مادر + سوپ، لعاب، برنج، فرنی، دوغ، آب میوه تازه، چای خیلی کم رنگ و کمی شیرین، ORS

طرز تهیه ی ORS:

پس از شستن دست ها ، تمام پودر محتوی یک بسته ORS را در یک ظرف تمیز بریزید و چهار لیوان آب آشامیدنی سالم را به آن اضافه کنید، محلول را خوب به هم بزنید تا پودر کاملا در آب جذب شود . توجه داشته باشید که به این محلول نباید چیزی اضافه کنید. محلول ORS به علت مخلوط بودن شکر و نمک ، خوش طعم نمی باشد ولی باید با همین طعم مصرف شود و ماده دیگری با آن مخلوط نشود. این محلول را در مدت 24 ساعت ، بسته به حجم آب از دست رفته طبق دستورالعمل زیر به کودک

